TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2009. gada 15. janvārī*

Lieta C-495/07

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Oberster Patent- und Markensenat* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2007. gada 26. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2007. gada 14. novembrī, tiesvedībā

***Silberquelle GmbH***

pret

***Maselli-Strickmode GmbH***.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents), A. Ticano [*A. Tizzano*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] un Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kasel*],

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerāladvokāts D. Ruiss-Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*],
sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 23. oktobra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Silberquelle GmbH* vārdā — P. Torglers [*P. Torggler*], S. Hofingers [*S. Hofinger*] un M. Gangls [*M. Gangl*], *Patentanwälte*,

— *Maselli-Strickmode GmbH* vārdā — H. Zonns [*H. Sonn*], *Patentanwalt*,

— Čehijas valdības vārdā — T. Bočeks [*T. Boček*], pārstāvis,

— Portugāles valdības vārdā — L. Inezs Fernandišs [*L. Inez Fernandes*] un Ž. M. Lopess Sousa [*J. M. Lopes Sousa*], pārstāvji,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — H. Krēmers [*H. Krämer*], pārstāvis,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2008. gada 18. novembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

## Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 1988. gada 21. decembra Pirmās direktīvas 89/104/EEK, ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (OV 1989, L 40, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "direktīva"), interpretāciju.

2 Šis lūgums iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Silberquelle GmbH* (turpmāk tekstā — "*Silberquelle*") un *Maselli-Strickmode GmbH* (turpmāk tekstā — "*Maselli*") par daļēju preču zīmes atcelšanu tādēļ, ka tā nav tikusi faktiski izmantota, preču zīmei, kuras īpašniece ir pēdējā minētā.

### Atbilstošās tiesību normas

*Kopienu tiesiskais regulējums*

3 Direktīvas 10. panta 1. punktā noteikts:

"Ja piecu gadu laikā pēc reģistrācijas procedūras pabeigšanas dienas īpašnieks dalībvalstī nav faktiski lietojis [izmantojis] preču zīmi attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kam tā reģistrēta, vai ja šāda lietošana [izmantošana] tikusi atlikta

nepārtrauktā piecu gadu laikā, uz preču zīmi attiecas šajā direktīvā paredzētās sankcijas, ja vien nepastāv īpaši iemesli tās nelietošanai [neizmantošanai]."

4 Saskaņā ar direktīvas 12. panta 1. punktu:

"Preču zīme ir atceļama, ja nepārtrauktā piecu gadu periodā tā dalībvalstī nav faktiski lietota [izmantota] saistībā ar precēm un pakalpojumiem, attiecībā uz ko tā reģistrēta, un nav atbilstīgu iemeslu tās nelietošanai [neizmantošanai] [..]."

*Valsts tiesiskais regulējums*

5 Austrijas tiesībās 1970. gada likuma par preču zīmju aizsardzību (*Markenschutzgesetz* 1970, *BGBl.* 260/1970) 10.a pants ir formulēts šādi:

"Apzīmējuma izmantošana preces vai pakalpojuma apzīmēšanai it īpaši ietver:

1. apzīmējuma izvietošanu uz precēm, to iepakojuma vai priekšmetiem, attiecībā uz kuriem veic pakalpojumu vai pakalpojums ir jāveic;

2. preču piedāvāšanu, to laišanu tirgū, izmantošanu šajos nolūkos vai pakalpojumu piedāvāšanu un sniegšanu, norādot [attiecīgo] apzīmējumu;

3. preču importu vai eksportu, izmantojot šo apzīmējumu;

4. apzīmējuma izmantošanu darījumu dokumentos, paziņojumos vai reklāmā."

6 1970. gada likuma par preču zīmju aizsardzību 33.a panta 1. punktā ir noteikts:

"Jebkura persona var lūgt Austrijā vismaz piecus gadus reģistrētas preču zīmes vai tādas preču zīmes, kas Austrijā ir aizsargāta saskaņā ar 2. panta 2. punktu, anulēšanu, ja nedz tās īpašnieks, nedz trešā persona ar īpašnieka piekrišanu šo preču zīmi Austrijā faktiski nav izmantojuši attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kuru aizsardzība tikusi lūgta, piecu gadu laikā pirms anulēšanas pieteikuma iesniegšanas dienas (10.a pants), ja vien preču zīmes īpašnieks neizmantošanu nepamato."

**Pamata prāva un prejudiciālais jautājums**

7 *Maselli* ir uzņēmums, kas darbojas tekstilpreču ražošanas un pārdošanas jomā. Tai pieder vārdiska preču zīme "WELLNESS", kas reģistrēta Austrijas Patentu biroja preču zīmju reģistrā. Šī preču zīme bija reģistrēta attiecībā uz 16. klasi, kas tostarp aptver iespiedprodukciju, 25. klasi, kas tostarp aptver tekstilizstrādājumus, un 32. klasi, kas tostarp aptver bezalkoholiskos dzērienus, atbilstoši pārskatītajam un grozītajam

1957. gada 15. jūnija Nicas Nolīgumam par preču un pakalpojumu starptautisko klasifikāciju preču zīmju reģistrācijas vajadzībām (turpmāk tekstā — "Nicas Nolīgums").

8 Saistībā ar tekstilizstrādājumu pārdošanu *Maselli* savu preču zīmi apzīmēja, lai apzīmētu bezalkoholisku dzērienu, ko tā piedāvāja kā dāvanu pudelēs ar uzrakstu "WELLNESS-DRINK" papildus savu pārdoto apģērbu pārdošanai. Ar reklāmas kampaņu saistītajos dokumentos, atbildētāja pamata prāvā ir izdarījusi norādes uz bezmaksas precēm, uz kurām izvietota preču zīme "WELLNESS".

9 *Maselli* nav savu preču zīmi izmantojusi attiecībā uz atsevišķi pārdotiem dzērieniem.

10 *Silberquelle*, kas ir uzņēmums, kurš nodarbojas ar bezalkoholisko dzērienu tirdzniecību, lūdza minēto preču zīmi anulēt tās neizmantošanas dēļ attiecībā uz iepriekš minēto 32. klasi.

11 Ar 2006. gada 7. novembra lēmumu Austrijas Patentu biroja Anulēšanas nodaļa anulēja preču zīmi attiecībā uz Nicas Nolīguma 32. klasi. *Maselli* par šo lēmumu iesniedza apelācijas sūdzību *Oberster Patent- und Markensenat*.

12 Šajos apstākļos *Oberster Patent- und Markensenat* nolēma apturēt lietas izskatīšanu un uzdot Tiesai šādu prejudiciālo jautājumu:

"Vai [direktīvas] 10. panta 1. punkts un 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka preču zīme tiek faktiski izmantota, ja to izmanto, lai apzīmētu preces (šajā gadījumā — bezalkoholiskos dzērienus), ko preču zīmes īpašnieks pēc pirkuma līguma noslēgšanas bez maksas pievieno citām viņa pārdotajām precēm (šajā gadījumā — tekstilprecēm)?"

**Par prejudiciālo jautājumu**

13 Sākumā jānorāda, ka lēmums par prejudiciālā jautājuma uzdošanu attiecas uz gadījumu, kas ir atšķirīgs no gadījuma, kad preču zīmes īpašnieks suvenīru vai citu atvasinātu preču veidā pārdod lietas reklāmas raksturu.

14 Turklāt, kā izriet no lēmuma par prejudiciālā jautājuma uzdošanu, pret *Maselli* uzsāktais anulēšanas process attiecas tikai uz Nicas Nolīguma 32. klasi, kurā ietilpst attiecīgie iespieddarbi. Tāpēc šis process neiespaido tiesības, kas izriet no tās preču zīmju reģistrācijas, kuras īpašniece ir *Maselli*, attiecībā uz preču klasi, kuru šis uzņēmums laiž pārdošanā, proti, minētā Nolīguma 25. klasi, kurā ietilpst tekstilizstrādājumi.

15 No šiem precizējumiem izriet, ka būtībā iesniedzējtiesa jautā, vai direktīvas 10. panta 1. punkts un 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumos, kad preču zīmes īpašnieks to izvieto uz priekšmetiem, ko tas bez maksas piedāvā personām, kas iegādājas tā preces, [preču zīmes īpašnieks] faktiski izmanto savu preču zīmi attiecībā uz klasi, kurā ietilpst šie priekšmeti.

16 Saskaņā ar *Maselli* un Čehijas valdības viedokli uz šo jautājumu jāatbild apstiprinoši. *Silberquelle*, Portugāles valdībai un Eiropas Kopienu Komisijai ir pretējs viedoklis.

17 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru "faktiskas izmantošanas" jēdziens direktīvas izpratnē ir jāsaprot kā izmantošana, kas ir patiesa, atbilstoši preču zīmes būtiskajai funkcijai, proti, garantēt patērētājam vai gala lietotājam preču vai pakalpojumu izcelsmi, sniedzot viņam līdzekli — bez jebkādas iespējas sajaukt — atšķirt preci vai pakalpojumu no citiem ar atšķirīgu izcelsmi (2003. gada 11. marta spriedums lietā C-40/01 *Ansul*, *Recueil*, I-2439. lpp., 35. un 36. punkts, kā arī 2008. gada 9. decembra spriedums lietā C-442/07 *Verein Radetzky-Orden*, Krājums, I-9223. lpp., 13. punkts.)

18 No šīs preču zīmes "faktiskas izmantošanas" jēdziena izriet, ka preču zīmes aizsardzība un sekas, ko tās reģistrācija rada trešām personām, nevar turpināties, ja preču zīme zaudē savu komerciālo jēgu, kas izpaužas kā noieta tirgus radīšana vai saglabāšana precēm vai produktiem, uz kuriem ir preču zīmes radītais apzīmējums, salīdzinot ar citu uzņēmumu ražotām precēm vai pakalpojumiem (iepriekš minētais spriedums lietā *Ansul*, 37. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Verein Radetzky-Orden*, 14. punkts).

19 Kā to ir norādījusi gan Komisija savos apsvērumos Tiesā, gan ģenerāladvokāts savu secinājumu 45. un 55. punktā, ievērojot reģistrēto preču zīmju skaitu un konfliktus, kas varētu starp tām rasties, tiesības, ko preču zīme piešķir attiecībā uz noteiktas klases precēm vai pakalpojumiem, ir nepieciešams atļaut saglabāt vienīgi gadījumos, kad preču zīme tikusi izmantota tirgū attiecībā uz precēm un pakalpojumiem, kas ietilpst šajā klasē.

20 Kā norādīts minēto secinājumu 48. un 56. punktā, šis nosacījums nav izpildīts gadījumā, kad reklāmas priekšmeti tiek piedāvāti kā atlīdzība par citu preču iegādāšanos un lai veicinātu pēdējo minēto pārdošanu.

21 Šādā gadījumā minētie priekšmeti vispār netiek izplatīti ar mērķi, lai tie iekļūtu to preču tirgū, kuras ietilpst tajā pašā klasē. Šajos apstākļos preču zīmes izvietošana uz šiem priekšmetiem nedz rada tiem noieta tirgu, nedz arī patērētāja interesēs tos atšķir no precēm, kuru izcelsme ir citos uzņēmumos.

22 Ievērojot iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāsniedz atbilde, ka direktīvas 10. panta 1. punkts un 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, kad preču zīmes īpašnieks to izvieto uz priekšmetiem, kurus tas bez maksas piedāvā personām, kas iegādājas tā preces, preču zīmes īpašnieks neveic šīs preču zīmes faktisku izmantošanu attiecībā uz klasi, kurā ietilpst šie priekšmeti.

**Par tiesāšanās izdevumiem**

23 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

**Padomes 1988. gada 21. decembra Pirmās direktīvas 89/104/EEK, ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm, 10. panta 1. punkts un 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, kad preču zīmes īpašnieks to izvieto uz priekšmetiem, kurus tas bez maksas piedāvā personām, kas iegādājas tā preces, preču zīmes īpašnieks neveic šīs preču zīmes faktisku izmantošanu attiecībā uz klasi, kurā ietilpst šie priekšmeti.**

[Paraksti]